

VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ

IX.

vedecký zborník

Renáta Bernátová
Tetyana Nestorenko (eds.)

Prešovská univerzita v Prešove
Pedagogická fakulta

VZDELÁVANIE A SPOLOČNOSŤ

IX.

vedecký zborník

Renáta Bernátová
Tetyana Nestorenko (eds.)

PREŠOV 2024

Vzdelávanie a spoločnosť IX.

vedecký zborník

Editorky: doc. RNDr. Renáta Bernátová, PhD.
doc. Tetyana Nestorenko, PhD.

Recenzent: prof. PhDr. Milan Portík, PhD.
prof. Valentina Smačilo

Rozsah: 319 strán

Vydanie: prvé

Vydavateľ: Prešovská univerzita v Prešove
vo Vydavateľstve Prešovskej univerzity, 2024
Publikácia bola vydaná elektronicky v Digitálnej knižnici UK PU
<https://www.pulib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/Bernatova19>

Za odbornú a jazykovú stránku zborníka zodpovedajú autori jednotlivých príspevkov.
Rukopis neprešiel redakčnou ani jazykovou úpravou.

© Renáta Bernátová, Tetyana Nestorenko, autori, 2024

© Prešovská univerzita v Prešove, 2024

ISBN 978-80-555-3353-7

EAN 9788055533537

OBSAH

ÚVOD.....	7
SEKCIA: STREDOŠKOLSKÁ PEDAGOGIKA.....	8
МЕТОДИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВІРТУАЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЕКСПЕРИМЕНТУ З ФІЗИКИ В ОСНОВНІЙ ШКОЛІ Олексій Белоконь.....	9
ІННОВАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ БАЗОВОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ: МОТИВАЦІЯ, СТІЙКІСТЬ, ВПЕВНЕНІСТЬ Вікторія Бондаренко.....	20
ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕГРОВАНИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ЗДОРОВ'Я, БЕЗПЕКА ТА ДОБРОБУТ» У 5-6 КЛАСАХ Віта Коба, Юлія Півненко.....	27
ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ТЕХНОЛОГІЙ (ПРОФІЛЬНИЙ РІВЕНЬ) Сергій Рябець, Іван Рябець.....	39
SEKCIA: VYSOKOŠKOLSKÁ PEDAGOGIKA.....	55
DISTANCE LEARNING IN UKRAINE: HIGH SCHOOL STUDENTS' AND TEACHERS' PERSPECTIVE Viktoriiia Bieliaieva.....	56
LATENT STRUCTURE OF THE PHENOMENON OF ADULTHOOD AS UNDERSTOOD BY UKRAINIAN STUDENT YOUTH Tetyana Ivanova, Olena Kuppenko.....	63
PSYCHOLOGICAL AND EMOTIONAL PROBLEMS IN THE PROCESS OF LEARNING ENGLISH BY CADETS Inna Zhukovych.....	69
ОСОБЛИВОСТІ МАТЕМАТИЧНОЇ ОСВІТИ У ІНФОРМАЦІЙНОМУ СУСПІЛЬСТВІ Тамара Бардадим, Ольга Лефтерова, Олександр Лефтеров.....	76
ВПРОВАДЖЕННЯ ТРЕНІНГОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ ІЗ СПЕЦИФІЧНИМИ УМОВАМИ НАВЧАННЯ Ігор Коваль, Роман Яремко.....	83
ГЕЙМІФІКАЦІЯ ЯК СУЧАСНА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ У ВИЩОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ ЗАКЛАДІ ОСВІТИ Світлана Микитюк, Василь Микитюк.....	87
ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК НА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	

Анастасія Семененко, Ганна Алексєєва, Олександр Овсянніков.....	94
ФІНАНСОВА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ЗАГАЛЬНОЇ ОСВІТИ	
Тетяна Чолак.....	98
БОГОСЛОВ'Я ЯК МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ СУЧАСНОГО АКАДЕМІЧНОГО ЗНАННЯ УКРАЇНИ	
Олена Шимко.....	104
ЄДИНИЙ ВІДКРИТИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ ПРОСТІР ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	
Василь Ягупов, Тетяна Бондаренко.....	111
SEKCIA: ŠPECIÁLNA PEDAGOGIKA.....	
FONEMATICKÉ UVEDOMOVANIE AKO PREDIKTOR PREDČITATELSKEJ GRAMOTNOSTI DETÍ ZO SOCIÁLNE ZNEVÝHODNENÉHO PROSTREDIA V PODMIENKACH INKLÚZIE	
Dominika Molčanová, Bibiána Hlebová.....	129
СТАН МЕРЕЖІ СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	
Валентина Гапон, Марія Шараєвська.....	138
ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ ВПО З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ НА НОВОМУ МІСЦІ ПРОЖИВАННЯ	
Алла Руденок, Людмила Бездітна.....	146
ЕКОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ В КОНТЕКСТІ ЕТИКИ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА	
Любов Юрченко, Людмила Гонтаренко.....	150
SEKCIA: EKONOMIKA A VZDELÁVANIE.....	
МЕТОДИКА ВИКЛАДАННЯ В УНІВЕРСИТЕТІ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У СФЕРІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННІЙ ДІЯЛЬНОСТІ	
Зоя Гадецька.....	159
СОЦІАЛІЗАЦІЯ, ІНВЕСТИЦІЇ У ЗАСОБИ КОМУНІКАЦІЇ, ПЕРЕНАВАНТАЖЕННЯ ТА ЕКОНОМІЧНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЧЕРГ	
Василь Горбачук, Дмитро Ніколенко, Віктор Годлюк, Дмитро Рибачок.....	169
ІСТОРІЯ ЕКОНОМІКИ ТА ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ В СИСТЕМІ ОСВІТИ СУЧАСНОГО ЕКОНОМІСТА	
Олена Чередніченко.....	181
ВПЛИВ ОСВІТНІХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ КРАЇНИ В КРИЗОВИХ УМОВАХ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ І ПРАКТИЧНІ ВИСНОВКИ	
Варвара Черненко, Оксана Костенко.....	186

ВПЛИВ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК НА РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

IMPACT OF PEDAGOGICAL SCIENCES ON THE DEVELOPMENT OF PROFESSIONAL EDUCATION

Анастасія Семененко, Ганна Алексєєва, Олександр Овсянніков

Anastasiia Semenenko, Hanna Aliksieieva, Oleksandr Ovsyannikov

Анотація

Розглянуто вплив педагогічних наук на розвиток професійної освіти, їх значення для формування компетентностей та навичок, необхідних для успішної кар'єри. Аналізується роль педагогічних наук в підвищенні ефективності освітнього процесу, забезпеченні інтерактивності та доступності навчання. Описано основні методи та підходи, які застосовуються у професійній освіті для створення сприятливого навчального середовища, розвитку критичного мислення та творчих здібностей студентів. Зроблені пропозиції щодо подальшого використання педагогічних наук для адаптації навчальних програм до сучасних вимог ринку праці та технологічного прогресу.

Annotation

This article examines the impact of pedagogical sciences on the development of professional education and their significance in shaping competencies and skills necessary for a successful career. It analyzes the role of pedagogical sciences in enhancing the efficiency of the educational process, ensuring interactivity, and accessibility of learning. The main methods and approaches used in professional education to create a conducive learning environment, develop critical thinking, and creative abilities of students are described. Suggestions for further use of pedagogical sciences to adapt educational programs to the modern labor market requirements and technological progress are made.

Ключові слова: педагогічні науки, професійна освіта, розвиток навичок, інтерактивне навчання, адаптація освітніх програм.

Key words: pedagogical sciences, professional education, skill development, interactive learning, educational program adaptation.

Вступ

Педагогічні науки відіграють важливу роль у сфері професійної освіти, оскільки забезпечують фундаментальні знання та методи для ефективного навчання та підготовки фахівців. Вони сприяють розробці навчальних програм, що адаптовані до сучасних потреб ринку праці, впровадженню інноваційних методів навчання і оцінювання компетентностей студентів. Також педагогічні науки є основою для підготовки викладачів, які ефективно працюватимуть у професійній освіті [2].

Основні аспекти використання педагогіки у професійній освіті: Педагогічні науки застосовуються для розробки навчальних програм, які відповідають актуальним вимогам ринку праці. Вони пропонують широкий спектр навчальних методів для професійної освіти і

забезпечують ефективні методи оцінювання знань та навичок студентів. Педагогічні науки також використовуються для підготовки викладачів, що працюють у професійній освіті.

Роль педагогічних наук: Педагогічні науки є галуззю, що вивчає процеси виховання та навчання, педагогіку та психологію як дітей, так і дорослих. Ця галузь орієнтована на розвиток та підвищення якості освіти, управління навчальним процесом і викладання. Вона являється широкою областю досліджень, що охоплює як практичну, так і теоретичну діяльність у сфері викладання та навчання.

Мета статті – є аналіз впливу педагогічних наук на професійну освіту, визначення методів ефективного навчання, а також розробка стратегій для підготовки фахівців, які зможуть задовольнити потреби сучасного ринку праці.

1. Динаміка та міждисциплінарність педагогічних наук у сучасному освітньому просторі

Педагогічні науки відрізняються від інших наукових дисциплін своїм фокусом на дослідженні та методах вивчення процесів навчання і виховання. Це динамічна галузь, яка невпинно розвивається, оскільки вчені постійно поглиблюють розуміння процесів навчання людини через нові дослідження. Педагогічні науки мають міждисциплінарний характер, залучаючи знання з психології, філософії, соціології та інших галузей, що допомагає розкрити складність освітніх процесів. Це створює захопливий контекст для вивчення широкого спектру тем, сприяючи глибшому розумінню унікальних потреб кожного учня [3].

Педагогічні науки набувають особливої актуальності в умовах швидко змінюваного світу, де освіта визначається як один з ключових факторів успішної адаптації особистості до викликів сучасності. Професійні навчальні заклади активно імплементують методи активного навчання, які сприяють кращому засвоєнню матеріалу. Наприклад, використання симуляцій та віртуальної реальності створює безпечне середовище для практики учнів у таких сферах як медицина чи авіація. Крім того, замість традиційних іспитів все більше застосовують портфоліо та оцінювання на основі виконання реальних завдань, що дозволяє студентам демонструвати свої компетенції через різноманітні проєкти та роботи.

Використання педагогічних наук у професійній освіті стає ключовим елементом у розвитку кожного сучасного суспільства. Педагогіка, наука про виховання та навчання, забезпечує не тільки передачу знань, але й розвиток навичок, умінь та компетенцій, які є критично важливими для успішної кар'єри в обраній галузі. Застосування педагогічних методів, теорій та підходів підвищує ефективність навчання, робить його більш цікавим та доступним для студентів [4].

Інтеграція педагогічних наук у професійну освіту сприяє створенню сприятливої атмосфери навчання, де студенти можуть активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, розвивати критичне мислення та творчі здібності. Такий підхід не тільки сприяє засвоєнню конкретних знань, а й розвиває особистісні якості, важливі в сучасному світі, такі як комунікабельність, лідерство та емпатія [2].

Крім того, використання педагогічних наук у професійній освіті сприяє постійному оновленню навчальних програм та методик, враховуючи новітні вимоги ринку праці та технологічні зміни. Це дозволяє підготувати кваліфікованих спеціалістів, які зможуть ефективно працювати в глобальному середовищі. Таким чином, використання педагогічних наук у професійній освіті є важливим для успішного розвитку суспільства та його освітньої системи.

2. Застосування педагогічних наук у професійній освіті: методи, цілі та компетенції

Наведемо приклади використання педагогічних наук у професійній освіті за певними критеріями у Табл. 1.

Таблиця 1. Використання педагогічних наук у професійній освіті

Критерій	Методи навчання	Цілі навчання	Компетенції, які розвиваються	Приклади застосування
Активне навчання	Робота в малих групах	Залучення студентів до активної участі у навчанні	Комунікаційні навички, командна робота	Робота над груповим проектом з програмування
Інтерактивні методи	Ігри, симуляції	Стимуляція інтересу та мотивації до навчання	Критичне мислення, рішення проблем	Симуляція бізнес-процесів в курсі менеджменту
Технологічне навчання	Використання VR технологій	Практичне застосування теоретичних знань	Технічні навички, адаптація до новітніх технологій	Тренування навичок хірургів за допомогою VR
Оцінювання на основі виконання	Портфоліо	Демонстрація здобутих знань та навичок	Здатність до самоаналізу, самовдосконалення	Підготовка портфоліо проектів для архітекторів

Таблиця показує, як педагогічні науки можуть бути застосовані у різних формах та методах навчання для досягнення цілей освіти, розвитку компетенцій та надання практичних прикладів використання цих методів у професійній освіті.

Висновки та перспективи

Отже, використання педагогічних наук у професійній освіті є ключовим елементом для розвитку кожного сучасного суспільства. Педагогіка, наука про виховання та навчання, забезпечує не тільки передачу знань, але й розвиток навичок, умінь та компетенцій, які є критично важливими для успішної кар'єри в обраній галузі. Застосування педагогічних методів, теорій та підходів підвищує ефективність навчання, робить його більш цікавим та доступним для студентів.

Інтеграція педагогічних наук у професійну освіту сприяє створенню сприятливої атмосфери навчання, де студенти можуть активно взаємодіяти з навчальним матеріалом, розвивати критичне мислення та творчі здібності. Такий підхід не тільки сприяє засвоєнню конкретних знань, а й розвиває особистісні якості, важливі в сучасному світі, такі як комунікабельність, лідерство та емпатія.

Крім того, використання педагогічних наук у професійній освіті сприяє постійному оновленню навчальних програм та методик, враховуючи новітні вимоги ринку праці та технологічні зміни. Це дозволяє підготувати кваліфікованих спеціалістів, які зможуть ефективно працювати в глобальному середовищі. Таким чином, використання педагогічних наук у професійній освіті є важливим для успішного розвитку суспільства та його освітньої системи.

Література

1. *Учасники проектів Вікімедіа. Педагогіка Вікіпедія*: [сайт] URL: [https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Педагогіка#:~:text=Педаго́гіка%20\(грец.,методи%20виховання,%20освіту%20та%20навчання](https://uk.m.wikipedia.org/wiki/Педагогіка#:~:text=Педаго́гіка%20(грец.,методи%20виховання,%20освіту%20та%20навчання) (дата звернення: 06. 05. 2024).
2. ALIEKSIJEVA H. M. Sutnist i struktura hotovnosti maibutnikh sotsialnykh pedahohiv do zastosuvannia kompiuternykh tekhnolohii u profesiinii diialnosti [The essence and structure of future social educators' readiness to use computer technology in their professional activities]. Zbirnyk naukovykh prats Berdianskoho derzhavnoho pedahohichnoho universytetu. Pedahohichni nauky. 2012: 9-14.
3. *Education – Taylor & Francis. Taylor & Francis*: [сайт] URL: <https://taylorandfrancis.com/knowledge/humanities-and-social-sciences/education/> (дата звернення: 06. 05. 2024).

4. What Does NSSE Do? NSSE. *Evidence-Based Improvement in Higher Education*: [сайт]
URL: <https://nsse.indiana.edu/nsse/> (дата звернення: 06. 05. 2024).

Information about the authors:

Anastasiia Semenenko – Student, Faculty of Physical, Mathematical, Computer, and Technological Sciences, Berdyansk State Pedagogical University, Zaporizhzhia, Ukraine.

Hanna Aliksieieva – PhD of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Faculty of Physical, Mathematical, Computer, and Technological Sciences, Berdyansk State Pedagogical University, Zaporizhzhia, Ukraine.

Oleksandr Ovsyannikov – PhD of Pedagogic Sciences, Associate Professor, Department of Computer Technologies in Management and Education and Computer Science, Berdyansk State Pedagogical University, Zaporizhzhia, Ukraine.